

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 504/2002 a audiovizualului și a Ordonanței Guvernului nr. 39/2005 privind cinematografia

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Domeniul audiovizual este reglementat de Legea nr. 504/2002 a audiovizualului, care alături de deciziile normative ale Consiliului Național al Audiovizualului constituie cadrul legal în acest domeniu. În ce privește serviciile media audiovizuale, reglementarea cuprinsă în cadrul Legii audiovizualului derivă din *Directiva 2010/13/UE din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii media audiovizuale (Directiva serviciilor media audiovizuale)*, ultima modificare substanțială a acesteia fiind realizată în anul 2007.

În prezent, piața serviciilor media audiovizuale a evoluat în mod semnificativ și rapid datorită convergenței care are loc între televiziune și serviciile de comunicații electronice furnizate prin internet, astfel că, s-a înregistrat și o schimbare semnificativă a obiceiurilor de vizionare, în special cele ale generațiilor tinere. În acest context, o mare parte a utilizatorilor a trecut de la vizionarea serviciilor de programe în mod clasic, pe echipamente de televiziune, la alte dispozitive, portabile (mobile), pentru a viziona conținutul audiovizual.

Prin urmare, datorită noilor dezvoltări tehnologice au apărut și noi tipuri de conținut audiovizual, cum ar fi videoclipurile sau conținutul generat de utilizatori, care au devenit tot mai importante și care au determinat apariția unor noi actori în piața serviciilor, inclusiv a furnizorilor de servicii video la cerere și de platforme de partajare a materialelor video, unii fiind în prezent deja consacrați. Această convergență media necesită un cadru juridic actualizat pentru a reflecta evoluțiile de pe această piață în continuă expansiune și pentru a atinge un echilibru între accesul la serviciile de conținut online, protecția consumatorilor și competitivitate. Un segment important al pieței actuale este reprezentat de serviciile de platformă de partajare a materialelor video care oferă conținut audiovizual, care este accesat din ce în ce mai mult de către publicul larg, în special de către tânăra generație. În această categorie intră și serviciile oferite de mijloacele de comunicare socială, care au devenit un mediu important pentru schimbul de informații, divertisment și pentru educație, inclusiv prin asigurarea accesului la programe și la materiale video generate de utilizatori. Este necesar ca respectivelor servicii să le fie aplicabil cadrul legal specific domeniului audiovizual, deoarece concurează pentru același public și aceleași venituri ca serviciile media audiovizuale. În plus, acestea au, de asemenea, un impact considerabil prin faptul că facilitează posibilitatea utilizatorilor de a modela și influența opiniile altor utilizatori, inclusiv a minorilor. Prin urmare, pentru a-i proteja pe minori de conținutul dăunător și pe toți cetățenii de incitarea la ură, la violență și la terorism, serviciile respective ar trebui să fie reglementate și supuse unor reguli și restricții, astfel încât să fie asigurată apărarea obiectivelor de interes public general, precum și dreptul la libertatea de exprimare.

Având în vedere aspectele semnalate anterior, la nivelul Uniunii Europene a fost adoptată Directiva (UE) 2018/1808 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 noiembrie 2018 de modificare a Directivei 2010/13/UE privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) având în vedere evoluția realităților pieței, în scopul reglementării unitare, la nivelul statelor membre, a aspectelor ce privesc serviciile media audiovizuale și a celor vizând serviciile platformelor de partajare a materialelor video.

România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene are obligația permanentă pentru transpunerea în legislația națională a directivelor europene, obligația fiind asumată prin Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Transpunerea în legislația națională a Directivei (UE) 2018/1808 se realizează prin modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002, lege care constituie cadrul legal general în domeniul audiovizual.

2. Schimbări preconizate

Proiectul normativ urmărește transpunerea Directivei nr. nr. 1808 din 14 noiembrie 2018 de modificare a Directivei 2010/13/UE privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii media audiovizuale (Directiva serviciilor media audiovizuale) având în vedere evoluția realităților pieței, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 303 din 28 noiembrie 2018.

Proiectul introduce o serie de norme în vederea reglementării unor aspecte legale derivate din multitudinea de schimbări în domeniul serviciilor media audiovizuale, ca urmare a progreselor tehnice înregistrate în acest domeniu, care, în prezent, permit noi tipuri de servicii și de experiențe pentru utilizatori.

Prin proiect se propune redefinirea noțiunilor de serviciu media audiovizual, program, retransmisie, comunicare comercială, sponsorizare, plasare de produse, licență audiovizuală și codare, fiind totodată introduse și unele definiții noi pentru noțiunile de serviciu de platformă de partajare, material video generat de utilizator, decizie editorială, furnizor de platformă de partajare și autorizare servicii media audiovizuale la cerere.

Proiectul introduce noi competențe pentru Consiliul Național al Audiovizualului, privind activitatea acestuia de comunicare, informare și raportare către Comisia Europeană, precum și noi atribuții legate de gestiunea domeniului audiovizual, precum și competențe legate de comunicarea, cooperarea și schimbul de experiență cu celelalte organisme cu funcții similare din statele membre.

Proiectul reformulează cadrul general pe care serviciile media audiovizuale trebuie să-l respecte pentru a fi asigurată protecția minorilor, precum și pentru a asigura apărarea moralei, sănătății și securității publice. În acest sens, s-a prevăzut un mecanism prin care CNA poate restricționa un serviciu media audiovizual dacă acesta incită la ură, violență sau instigă la terorism ori dacă reprezintă un risc pentru sănătatea sau securitatea publică. În acest sens, se introduc o serie de restricții și interdicții cu privire la conținutul audiovizual, în scopul limitării sau eliminării ori a reducerii expunerii minorilor la programe care pot afecta dezvoltarea morală, fizică sau psihică a acestora.

Proiectul introduce reglementări menite a încuraja autoreglementarea în domeniul audiovizual, dând posibilitatea elaborării unor coduri de conduită, impunând totodată și o serie de cerințe menite a asigura eficiența acestora, în special în ce privește protecția minorilor, față de comunicările comerciale privind produsele cu alcool sau tutun, ori față de produsele, băuturile sau substanțele cu efect nutrițional negativ.

Proiectul prevede și redenumirea Capitolului III⁴, astfel încât acesta să se intituleze "Accesibilizarea serviciilor media audiovizuale pentru persoanele cu dizabilități", în scopul asigurării concordanței dintre titlul capitolului și sensul normelor cuprinse în acest capitol. De asemenea, în cadrul acestui capitol au fost introduse reglementări menite a facilita accesul persoanelor cu dizabilități la serviciile media audiovizuale.

Prin proiect se completează reglementările privind sponsorizarea și plasarea de produse în cadrul programelor audiovizuale, acestea fiind interzise dacă sunt realizate pentru țigări electronice sau flacoane de reumplere. Totodată, pentru comunicările comerciale și plasările de produse se introduc noi reguli cu privire la conținutul acestora și la modul de difuzare.

Proiectul reglementează unele aspecte cu privire la modul de stabilire a jurisdicției

furnizorilor de platformă de partajare a materialelor video, stabilind totodată și un mecanism de determinare a jurisdicției, în funcție de anumite elemente sau particularități ale furnizorului respectiv. În privința furnizorilor de platformă de partajare a materialelor video se impun o serie de obligații și măsuri, cu privire la conținutul difuzat, astfel încât să fie respectate prevederile legale aplicabile, în general, serviciilor media audiovizuale.

Având în vedere necesitatea asigurării unui mijloc de coerciție în cazul nerespectării prevederilor cuprinse în proiect s-a optat și pentru completarea art. 91 din Legea nr. 504/2002. Prin urmare, nerespectarea obligațiilor impuse prin proiect este considerată contravenție și sancționată ca atare.

Prin proiect se modifică și se completează art. 13 și art. 16 din OG nr. 39/2005 privind cinematografia, în sensul includerii la plata cotei de 3% din prețul de vânzare și/sau închiriere a filmelor și platformele de streaming video online de tipul VoD, SvoD, TvoD, PayPerView, și pentru a completa lista contribuțiilor la Fondul cinematografic cu o contribuție de 4% din veniturile obținute din tranzacții unice sau sub formă de abonament, pentru vizionarea de opere audiovizuale prin intermediul serviciilor de transmisie de date prin internet sau telefonie, de către furnizorii de servicii media audiovizuale la cerere. Aceste modificări au fost agreate de Centrul Național al Cinematografiei și au în vedere faptul că principiile directivei AVMS așa cum a fost aprobată în 2010, au la bază și promovarea operelor audiovizuale europene prin programul de radiodifuziune, dar și prin includerea posibilității contribuției financiare a radiodifuzorilor în producția națională a operelor audiovizuale. Urmărind acest principiu, prin extinderea domeniului de aplicabilitate a directivei, revizuite în 2018, către furnizorii de servicii media non-lineare se extinde și posibilitatea ca un stat membru să prevadă aplicarea principiului contribuției la producția națională de către aceștia în special în statele, unde finanțarea producției este bazată parțial sau integral pe contribuții ale actorilor din piața audiovizuale. În România, finanțarea producției cinematografice se realizează în baza OG nr. 39/2005 privind cinematografia și unde art.13 din acest act normativ prevede diferitele contribuții financiare ale actorilor audiovizuali la Fondul cinematografic.

Având în vedere principiul existent în prezent la nivel național de aplicabilitate a contribuției la Fondul cinematografic, respectiv procent din anumite categorii de venituri, obligație pe care operatorul economic și-o poate îndeplini fie prin vărsarea sumelor de bani integral în Fondul cinematografic, fie prin direcționarea unor procente din obligație și către unele producții la alegere sub formă de investiție directă, se extinde și către furnizorii de servicii media la cerere păstrându-se atât limita procentuală cât și principiul posibilității unei investiții directe.

Ghidul emis de către Comisia Europeană cu privire la modalitatea în care statele membre ar trebui să interpreteze unele aspecte din directiva AVMS revizuită, în special cu privire la obligațiile de promovare și/sau contribuție a operelor audiovizuale precizează că astfel de contribuții nu se aplică furnizorilor de serviciilor media la cerere cu o cifră de afaceri redusă sau cu un public redus, având la bază principiul evitării supra - reglementării și împovărarea administrativă suplimentară asupra microîntreprinderilor. Prin urmare, Comisia Europeană recomandă scutirea tuturor microîntreprinderilor europene de la astfel de obligații. De asemenea, atare excepții de la obligații sunt prevăzute tocmai pentru a reflecta specificitatea națională și sectorială pentru fiecare stat membru, luându-se în considerare diferitele dimensiuni ale piețelor audiovizuale, în special în statele mai mici.

Conform datelor puse la dispoziție de către Observatorul Audiovizual European, în România sunt circa 1.160.000 de utilizatori de astfel de platforme, unde primele trei clasate dețin circa 99% din cota de piață. Se estimează astfel o contribuție anuală la Fondul cinematografic de circa 38 milioane de lei. În contextul scăderii încasărilor la Fondul cinematografic ca urmare a restricțiilor pentru prevenirea răspândirii noului coronavirus SARS COV2 (închiderea sălilor de cinematograf, scăderea pieței de publicitate ducând la o scădere de circa 35% a încasărilor la Fond) este imperios necesară luarea unor măsuri urgente, inclusiv în plan legislativ.

3. Alte informații

Precizăm că, unele aspecte reglementate în cuprinsul Directivei se regăsesc deja în varianta actuală a Legii nr. 504/2002, nefiind necesară transpunerea acestora, pentru a evita paralelismul legislativ.

Întrucât Directiva nr. 2018/1808/UE trebuia transpusă în legislația națională până la data de 19.09.2020, propunem adoptarea proiectului normativ, de către Parlamentului României, în procedură de urgență.

Dat fiind faptul că, proiectul de lege aduce modificări și completări substanțiale Legii nr. 504/2002, se impune republicarea acestui act normativ, conform regulilor de tehnică legislativă, astfel că, proiectul include și o dispoziție finală, în acest sens.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						

(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri si servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri si servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	a) Se modifică și se completează Legea nr. 504/2002 a audiovizualului Se modifică Ordonanța Guvernului nr. 39/2005 privind cinematografia.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul asigură transpunerea în legislația națională a prevederilor cuprinse în Directiva Europeană nr. 1808 din 14 noiembrie 2018 de modificare a Directivei 2010/13/UE privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii media audiovizuale (Directiva serviciilor media audiovizuale) având în vedere evoluția realităților pieței. Anumite prevederi ale Directivei nu au necesitat transpunere, întrucât se regăsesc deja în legislația actuală.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul necesită avizul Consiliului Legislativ, Consiliului Economic și Social
6. Alte informații	

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Nu este cazul.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Punerea în aplicare a prezentului act normativ se va face în condițiile legii.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

În considerarea celor expuse, a fost elaborat proiectul de **Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 504/2002 a audiovizualului și a Ordonanței Guvernului nr. 39/2005 privind cinematografia**, pe care îl supunem spre aprobare Guvernului.

BOGDAN GHEORGHIU
MINISTRUL CULTURII

AVIZĂM :

BOGDAN LUCIAN AURESCU
MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

VLAD STOICA
PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU
ADMINISTRARE ȘI REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII

CĂTĂLIN DRULĂ
MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI
INFRASTRUCTURII

RALUCA TURCAN
MINISTRUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

DORIN-MIHAI CÎMPEANU
MINISTERUL EDUCAȚIEI

STELIAN-CRISTIAN ION
MINISTRUL JUSTIȚIEI